

Rozwój fizyczny i motoryczny 6 letniego dziecka

W 6 r. ż. dziecko osiąga wzrost: dziewczynki - 116,1 cm, chłopcy – 117,8 cm; oraz masę ciała: dziewczynki – 20,9 kg, chłopcy – 21,8 kg .

Kośćciek dziecka pozostaje nadal „elastyczny i miękki, z nasadami kostnymi chrząstkowymi, o przyczepach więzadłowych wprowadzie dość prężnych, lecz cienkich i słabo przyrośniętych do kości. Ustalają się naturalne krzywizny kręgosłupa: szyjna, grzbietowa i lędźwiowa. Proces różnicowania w obrębie układu kostnego i mięśniowego nie jest jeszcze zakończony. Płuca dziecka 6-letniego wykonują ok. 23 oddechów na minutę (u dorosłego 16). Serce w spoczynku wykonuje 90-110 uderzeń na minutę (u dorosłego 60-80). Jednakże tętno w dalszym ciągu jest nieregularne. Większa proporcjonalnie jest powierzchnia oddechowa płuc, żywszy i krótszy czas obiegu krwi, a zatem i lepsze utlenienie tkanek. Zjawisko to sprzyja przyspieszeniu procesów przemiany materii i uznane jest za jeden z ważniejszych bodźców ogólnego rozwoju. Waga mózgu u sześciolatka wynosi ok. 90% wagi mózgu człowieka dorosłego (tj. ok. 1200 gramów). W tym wieku najszybciej rosną płaty czołowe stanowiące podłoże dla regulujących funkcji kory i czynności orientacyjnych. Dzięki wyższym czynnościom kory następuje u dziecka rozwój działalności orientacyjno-badawczej, procesów poznawczych oraz uczuć bardziej złożonych od emocji. Kora reguluje również czynności podkorowe i wywiera na nie hamujący wpływ. Jednak, chociaż procesy hamowania rozwijają się, siła hamowania w tym wieku jest jeszcze wciąż słaba.

Ruchy dziecka stają się coraz bardziej skoordynowane, celowe, oszczędne, bardziej zręczne, szybkie i dokładniejsze. Tracą także w dużej mierze impulsywny charakter, przechodząc w ruchy dowolne, świadomie zamierzone. Wielokrotne powtarzanie różnych czynności prowadzi poza tym do zautomatyzowania pewnych ruchów, do wytworzenia nawyków ruchowych co umożliwia rozwój praktyki - czynności dających określone efekty, wykonywanych przy pomocy narzędzi i opartych na nawykach ruchowych. Rozwój praktyki następuje u dziecka w toku posługiwania się narzędziami i przedmiotami codziennego użytku, przy ubieraniu się, myciu, jedzeniu. Dlatego też, dziecku 6-letniemu nie sprawia trudności samodzielne ubieranie, zawiązywanie butów czy zapinanie guzików. Pod wpływem automatyzacji zmniejsza się napięcie mięśniowe i ruchy dziecka stają się bardziej sprawne, szybsze, dokładniejsze i oszczędniejsze. Zanikają ruchy zbyteczne i tzw. przyruchy (współruchy, synkinetyzje), jak np. wysuwanie języka. Poza tym dziecko może już wykonywać pewne czynności bez patrzenia, kierując się wrażeniami dotykowymi, kinestetycznymi. W wieku 6 lat chód staje się dojrzałym sposobem poruszania się tak jak u osób dorosłych. Wzrasta u nich wydawnie długość kroku przy bieganiu (od 38 cm u trzylatków do 80 cm u sześciolatek). Rozwija się również technika biegu. Dziecko w tym wieku biega nie tylko szybciej, ale także bardziej harmonijnie i estetycznie. Związane to jest z lepszą koordynacją pracy górnych i dolnych kończyn, pochyleniu tułowia do przodu i unoszeniu kolan wysoko. Dzieci 6-letnie wykonują coraz bardziej precyzyjne ruchy, jak rzucanie, chwytanie, obejmowanie przedmiotów, nawlekanie koralików. Bardziej koordynują swoje ruchy, stają się coraz bardziej samodzielne i niezależne od dorosłych w zakresie obsłużenia samych siebie. U dzieci w tym okresie wiekowym wzrasta również umiejętność utrzymywania równowagi zarówno pod względem statycznym jak i dynamicznym. Potrafią one stać nieruchomo z zamkniętymi oczami, przechodzą po wąskiej ławce bez upadku.

W wieku 6 lat zmysłowe narządy odbiorcze, receptory są już całkowicie ukształtowane. Doskonają się natomiast funkcje analizatorów w korze mózgowej, zwłaszcza analizatora wzrokowego, słuchowego, skórno-kinestetycznego. W szybkim tempie wzrasta bystrość wzroku przy rozróżnianiu przedmiotów z odległości. Bezpośredni czynny kontakt dziecka z otoczeniem ma charakter wielozmysłowy, chociaż wykonywane czynności odbywają się coraz bardziej pod kontrolą wzroku i w poznawaniu świata zaczynają dominować spostrzeżenia wzrokowe. U dzieci 6-letnich „rozwija się ... zdolność do świadomego zapamiętywania i przypominania, czyli pamięć dowolna. U dzieci 6-letnich wzrasta pojemność pamięci i zdolność zapamiętywania, np. dzieci trzyletnie zapamiętują 3 przedmioty bezpośrednio po ich ekspozycji, a sześciolatek 6 przedmiotów.